Aki összeköt: İbrâhîm Müteferrika – nemzetközi konferenciát szervezett Ankarában az OSZK

2024/05/21

A magyar−török kulturális évad égisze alatt az ankarai Elnöki Nemzeti Könyvtárral szervezett közösen szimpóziumot az OSZK. A 2024. május 21-ei rendezvény fókuszában az erdélyi származású nyomdaalapító diplomata, İbrâhîm Müteferrika életműve volt.

[1]

A magyar−török kulturális évad égisze alatt az ankarai Elnöki Nemzeti Könyvtárral **[2] szervezett közösen szimpóziumot az OSZK. A 2024. május 21-ei rendezvény fókuszában az erdélyi származású nyomdaalapító diplomata, İbrâhîm Müteferrika életműve volt.**

A magyar−török kulturális évaddal a diplomáciai kapcsolatok felvételének 100. évfordulóját ünnepli a két ország. Az ehhez kapcsolódó rendezvénysorozatba illeszkedik az *Aki összeköt: İbrâhîm Müteferrika* címet viselő nemzetközi konferencia, amely a két országot összekötő, magyar származású, oszmán nyelven publikáló közíró Müteferrika munkásságára fókuszált. Az általa létrehozott első török officina termékei egyszerre voltak török ősnyomtatványok és személyi hungarikumok. Életműve ideális multi- és interdiszciplináris megközelíthetőséget kínált egy

konferencia alapjaként, hiszen az a történet-, földrajz-, nyelv- és irodalomtudomány, de a diplomácia-, könyv- és nyomdászattörténet szempontjából is elemezhető.

[3]

[4]

AKI ÖSSZEKÖT: İBRÂHÎM MÜTEFERRIKA
ORTAK MiRAS: İBRÂHÎM MÜTEFERRİKA
WHO CONNECTS: IBRÂHIM MUTEFERRIKA

[5]

[6]

Az ankarai Elnöki Nemzeti Könyvtárban megtartott szimpóziumon az OSZK nevében Gerencsér Judit általános főigazgató-helyettes köszöntötte a jelenlévőket. Beszédében hangsúlyozta: *„Képes megérteni egymást a török és magyar kultúra, a képződő kulturális tőke pedig olyan energiával bír, amely minduntalan találkozásra szólít, ennélfogva nagy öröm az Országos Széchényi Könyvtár számára, hogy az ankarai Elnöki Nemzeti Könyvtárral közösen szervezhette a mai szimpóziumot. Ittlétünkkel nemcsak İbrâhîm Müteferrika bírható szóra, hanem kultúránk és közös történetünk is. Ez hozzáad a magyar−török kulturális évadhoz, és hangolja kulturális identitásunkat. Biztos vagyok benne, hogy a konferencia előadói képesek lesznek arra, hogy inspirálják egymást a diszkussziók során. Életben kell tartanunk az egymáshoz vezető nyelvet azért, hogy az utánunk jövő generációk is beszélgethessenek azokról az értékekről, történetekről, amelyekben mindannyian ott vagyunk, hiszen kultúránkat találkozásaink összessége lényegíti.”*

[7]

[8]

[9]

[10]

[11]

[12]

A szakmai előadásokat a nemzeti könyvtár előadója, Varga Bernadett, az OSZK Régi Nyomtatványok Tára osztályvezetője nyitotta meg *Proveniencia és recepció: müteferrikák az Országos Széchényi Könyvtárban* című előadásával.
Kifejtette, hogy a 18. század első harmadában induló török nyomdászat különleges helyet foglal el a magyar–török kulturális kapcsolatok hálójában: a két nép közös történetének pozitív eleme, hogy a nyomdászat jelentette kulturális vívmányt egy erdélyi származású személy honosította meg az Oszmán Birodalomban. Az előadás könyvtörténeti aspektusból kapcsolódott a konferencia témájához, mivel azt elemezte, hogy példányaink pontos származási helyének, eredetének tisztázása mennyiben árnyalja a Rákóczi-emigrációhoz kapcsolódó kutatások melléktermékeként keletkező, majd egyre bővülő magyarországi Müteferrika-recepciótörténetet. A szakember elmondta, hogy Müteferrika kiadói tevékenységére jellemző volt, hogy nagyrészt maga írt előszót a kinyomtatott művek elé, amelyben kijelölte azon olvasók körét, akik haszonnal forgathatják e munkákat, valamint rendszeresen újabb ismeretekkel egészítette ki a könyvek tartalmát.
Ezekből az eredetileg ötszáz és ezer közötti példányszámban megjelent, manapság rendkívüli ritkaságnak számító kiadványokból az OSZK ma tizenötöt őriz. Az első müteferrikák alapítónk, Széchényi Ferenc gyűjteményével kerültek be a nemzeti bibliotékába, majd a következő nagyjából kétszáz évben fokozatosan gyarapodott a kollekció.

Magyar részről a konferencián előadott még Stumpf Anna, a török kéziratok kurátora, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményének munkatársa, továbbá Schmidt Szonja Emese turkológus, műfordító, az SZTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskolájának hallgatója és Tóth Ferenc történész és romanista, a Magyar Kutatási Hálózat (HUN-REN) Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Történettudományi Intézetének tudományos tanácsadója.

A nemzeti könyvtár részéről Lewalt-Jezierski Zoltán kabinetvezető és Tóth Péter kommunikációs

munkatárs is részt vett a konferencián.

Az İbrâhim Müteferrika néven ismert, rejtélyes kilétű diplomata-nyomdász 1729 és 1742 között készítette el tizenhét kiadványát. A Müteferrika-nyomda által kiadott művek témaválasztását – a vallási tárgyú munkák tilalma mellett – a nyomdavezető tudományos érdeklődése határozta meg: mindenekelőtt földrajzi, történeti, nyelvtudományi alkotások kerültek ki a sajtó alól, de akad köztük útleírás, politika-filozófiai értekezés és a mágnesességről szóló könyvecske is.

[13]

További képek [14]

Programfüzet [15]
2024/05/21 - 13:57

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/aki-osszekot-ibrahim-mueteferrika-nemzetkozi-konferenciat-szervezett-ankaraban-az-oszk_240521

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_12.jpg
[2] https://mk.gov.tr/
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_04.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_05.jpg

[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_09.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_10.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_08.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_07.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_06.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_11.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_01.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_02.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/Nemzetkozi-konferencia_Ankara_240521_03.jpg
[14] https://www.facebook.com/photo/?fbid=886505460184028&set=pcb.886506046850636
[15] https://oszk.hu/sites/default/files/TMKE_Absztrakt-fuzet_online.pdf
[16] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[17] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon